

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:
Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbăta.

Răspunsul

Maiestății Sale Regelui Francisc Iosif la scrisoarea noastră de condolență din incidentul atentatului dela Serajevo.

Aducem la cunoștința Veneratului Capitul metropolitan și a Veneratului Cler arhidiecezan, că din incidentul atentatului dela Serajevo întâmplat în 28 Iunie 1914, căruia i-au căzut jertfe Alteța Sa imperială și regească clironomul Francisc Ferdinand și soția sa Alteța Sa ducesa Sofia de Hohenberg, deja în 30 Iunie 1914 am exprimat Maiestății Sale Împăratului și Regelui nostru Apostolic în numele Nostru, al Capitulului metropolitan și al clerului și poporului credincios din arhidieceză durerea, ce o am simțit împreună cu Maiestatea Sa.

La scrisoarea Noastră Ne-a sosit ca răspuns dela Excelența Sa domnul ministru reg. ung. al afacerilor interne cu datul de 4 August 1914 Nr. 5285 prez. următoarea scrisoare:

»Maiestatea Sa imperială și regească Apostolică s'a îndurat a exprima Excelenței Tale, precum și capitolului metropolitan, Clerului întreg și credincioșilor mulțămăta sa cordială pentru condolența exprimată din prilejul jalnicei decedări a Alteței Sale imperiale și regești domnului arhiduce Francisc Ferdinand și a soției sale ducesei Sofia de Hohenberg«.

Comitem deci Ilustrității Sale domnului Prepozit al Capitulului metropolitan, Preonoratorilor directori ai institutelor noastre din Blaj și tuturor purtătorilor oficiilor parohiale din arhidieceza, ca în ședința capitulară, în conferință și respective în Dumineca cea mai de aproape îndată după sf. liturghie să ceteacă celor adunați acest cercular.

Blaj în 16/3 August 1914.

Dr. Victor Mihályi m. p.

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

Cercular către Veneratul Cler al Arhidiecezei gr. cat. române de Alba-Iulia și Făgăraș.

Sfinția Sa Papa Piu X. a repausat.

Excelența Sa Preasfințitul Domn Rafael Scapinelli, conte di Legvigno, arhiepiscop al Laodiceei și nunciu apostolic la prealalta curte împărătească și regească apostolică din Viena cu scrisoarea-i din 20 August 1914 Nr. 2097 împărtășește că Preasfântul Părinte Papa Piu X în aceeași zi la două ore dimineața a repausat.

„Căzut-a cununa capului nostru“ (Plângerea Ieremieii V, 16) în vremea cercetării noastre s'a depărtat Părintele nostru, capul văzut al Bisericii catolice, următorul legiuit al puterii date dela Domnul Nostru Isus Hristos Sfântului Apostol Petru, corifeului apostolilor.

Papa Piu X, ales în 4 August 1903 unsprezece ani și 16 zile a îndreptat sorțile bisericii catolice cu spiritul blândetelor, mijlocind ca lumina Evangheliei să pătrundă până la cele mai depărtate și mai necunoscute ținuturi de pe fața pământului.

În râvna sa apostolică de a feri pe credincioși de cursele întinse în doctrine moderne, cu glorie a apărat întregitatea dogmelor și sfințenia tradițiilor apostolice, — stărnit-a mulțimea creștinilor să nu le fie rușine de crucea lui Hristos și cu bărbăție să mărturisească cu graiul, cu fapta și cu purtările toate postulatele evangheliei lui Hristos în viața privată întocmai ca și în public; și foloasele temporali să nu le răvnească, nici în calea însoțirilor, cu paguba credinței catolice, și cu primejdia mântuirii sufletului.

Spre a se putea creștinii într'armă de ajuns la lupte ca aceste, i-a povățuit pe cărări umblate de sfinții Martiri și Cuvioși, i-a aprins cu focul dragostii Domnului, învățându-i a se închină unui Dumnezeu în sfânta Treime, și i-a îndemnat la o viață nouă întru Hristos, unde pot să ajungă curățindu și sufletul prin lumina răspândită în misiuni sacre, acolo să rumpă legăturile fărădelegilor, prin îndreptarea iertăciunii păcatelor, întărindu se în Domnul prin căldura împărtășirii cu trupul și sângele Mântuitorului.

Daș cine ar fi destoinic a zugrăvi frumseța laudelor acestui Păstor adevărat al turmei lui Hristos? Mutatu-s'a dela noi pe când așteptam cu dreptul se vină întru

ajutorul nostru cu mijlocirea împăcării întru strimtoarea cea de-acum. Lăsatu-nea orfani tocmai când i-se cuvenea să-i dea tot natul omagiul prevăzut prin înțeleptul Sirac „Cununa bătrânețelor este ispitirea de multe și mărirea lor frica Domnului (XXV. 8).

Să ne plecăm Venerat Cler! înaintea sfaturilor Proniei Cerești și să grăbim a cere adormitului Pontifice Roman Piu X. odihna sufletului, ca Domnul îndurării să-i facă parte cu dreptii, și să-i dea cununa bunătaților făgăduite.

În veci pomenirea lui!

Din acest prilej de adâncă întristare am aflat în Domnul a dispune următoarele:

1. Cetiți înștiințarea aceasta în sărbătoarea sau Dumineca proximă poporului credincios adunat în biserică.

2. Faceți o sfântă liturghie împreună cu părastas în toate bisericile arhidiecezane întruna din zilele dintre 26/13 — 31/18 Aug. 1914, care o veți statori după împrejurările parohiei matre și ale filiei, — la aceea solemnitate lugubră invitați și autoritățile locale.

3. În presara acelei sf. Liturghie să faceți, ca în semnul luctului general, în toate bisericile se tragă clopotele restimp de un pătrar, de oră.

4. Preoții și credincioșii roage-se cu căldură Domnului Măriei, să aibă milă de moștenirea sa și să trimită sfintei Biserici Catolice în catedra Romană a sfântului Apostol Petru Păstor după inima Lui, care să ne povățuească prin cărările mântuirii la pământul cel drept. Amin.

Din ședința Consistorului arhiepiscopesc gr.-cat. al Albei-Iulie și al Făgărașului, ținută în Blaj la 25/12 August 1914.

Dr. Victor Mihályi, m. p.

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

O telegramă a contelui Tisza.

Ziarele din România publică următorul comunicat:

Ca dovadă a atitudinii românilor din Ungaria, contele Czernin ministrul Austro-Ungariei la București, publică următoarea telegramă primită din partea contelui Tisza:

„Sunt fericit să pot confirma știrea, că populațiunea românească din Ungaria participă cu elan patriotic la marea sfortare ce facem pentru cauza ordinei, a civilizației și a libertății sud-estului european.

Românii noștri nu cedează nimănui în mișcarea eroică, care a unit toate popoarele

monarhiei în jurul tronului și al patriei atacate. Rezerviștii merg la regimentele lor cu veselie, toți, femei, copii, bătrâni își fac datoria către patrie. Manifestările de credință, scenele de fraternitate se repetă cu participarea șefilor celor mai în vază ai mișcării naționale române, precum doii Vaida și Vlad. Marele adevăr pe care l-am propovăduit de un secol de secol: solidaritatea de interese vitale ale raselor ungară și română, se manifestă în criza actuală, criză glorioasă și fecundă. Toate lucrurile mici, toate discordiile vieții zilnice dispar în fața marilor probleme puse de dușmanul comun. Monarhia întinerită începe o eră nouă de unire, de încredere și de simpatie între toți. Din fraternitatea de arme trebuie să iasă o fraternitate a păcii. Lupta și gloria comună ne va da baza durabilă a unei situațiuni deopotrivă, conformă exigentelor necesare statului ungar și dorințelor legitime a naționalității române. Mai e nevoie de spus, că mi voi da toate silințele spre a atinge acest nobil scop? Tisza".

Monarhia a declarat războiu Belgiei.

Consulatul austro-ungar, acreditat la curtea regească din Belgia, a primit instrucțiune ca să adreseze ministrului reg. belgian de externe, următoarea telegramă: Am onoare a comunica celelenței Voastre, din încredințarea guvernului meu următoarele: Fiindcă Belgia a respins în repetite rânduri propunerile imperiului german, că ajutor militar Francez și Angliei, care state au declarat războiu Austriei și Ungariei și considerând faptul, care s'a confirmat, că supușii austro-ungari din Belgia, sub ochii autorităților regești, au fost siliți să sufere o astfel de tractare, care contrazice chiar și pretensiunilor celor mai elementare ale umanismului, și care nu se poate permite nici supușilor unui stat dușman, — Austria și Ungaria se vede silită a rupe legăturile diplomatice și din clipita aceasta se consideră a fi față de Belgia în stare de războiu. Voiu părăsi țara, dimpreună cu membrii con-

sulari și apărarea cetățenilor austro-ungari din Belgia o încredințez reprezentantului din Belgia a Statelor Unite. Guvernul ces reg. a extradat scrisorile contelui Errenbault de Dudzeele. Subscris Clary.

Numarul declarărilor de războiu s'a mai sporit deci cu unul. Monarhia a declarat războiu Belgiei, căci astfel și-a înțeles datoria de aliată față de imperiul german; dar a declarat războiu și din motivul, că Belgia a început dușmăniile, perzcutând pe supușii austro-ungari, într'un mod neuman, întocmai ca și francezii. Dar Belgia va avea prilej să simtă efectele acestei declarări, deși hotarele noastre nu se întâlnesc. va simți deci efectul, pe terenul financiar, pe urma referințelor economice, ce le are cu monarhia.

Informații mincinoase.

Asupra evenimentelor de pe câmpul de războiu se pot citi uneori cele mai contradictorii informații. Liege-ul era de mult în mâinile germanilor, presa franceză și engleză însă preamărea încă eroismul trupelor belgiene, cari nu vor să capituleze cu nici un preț. Lanț se ținea și invingerile franceze la Mühausen, la Strassburg, la Vogezi, în Belgia deși erau curate scapături, menite a potoli uraganul, ce se pregătește acasă împotriva conducătorilor actuali civili și militari francezi. Aceste false știri n'au mai trebuit desmintite ulterior, căci eșuarea ofensivei franceze pe toată linia, capitularea Namurului și ocuparea Bruxellesi vorbesc de elocvent împotriva lor. Tot din această sursă sunt și informațiile franco-germanice referitoare la operațiunile militare de pe câmpul de războiu rus și austro-rus. Unele din Paris vorbeau chiar de capitularea Berlinului. Scările și precizările sunt informațiile presei noastre. Germanii în operațiunile lor sunt atât de srupuloși, încât n'au pregătit a recunoaște o înfrângere la Vogezi, iar proclamația recentă a împăratului Wilhelm către populația din Polonia de Ost este un clasic document de scrupulositate germană. Azi publicul mare este pe deplin în clar cu știrile răspândite din sursă franceză și engleză, pe cari le desminte nu atât biroul nostru de presă, cât mai mult operațiunile victorioase de fer, ale trupelor noastre coaliate de pe câmpul de războiu, cari se luptă cu o bărbăție vrednică de admirat.

Războiul european.

Războiul cu Rușii.

Agencia telegrafică ungară. Dela cartierul general se comunică următoarele: Lupta mare, care s'a început la 26 August, decurge și acum. Situația trupelor noastre e favorabilă. Timpul e cald și cu soare.

Telegrama aceasta scurtă ne arată, că de Miercuri dela amiază, din 26, August, pe teritorul dintre armatele noastre și cele rusești se dau lupte mari, lupte decizive pe un teritor de

trul luptelor să-l străpună pe teritor rusc.

Pe terenul vast, pe care se dă lupta, trupele noastre s'au desvoltat în modul următor: *Aripa stânga*, precum se știe, a luat lupta cu aripa dreaptă a oștirii sești la *Crasnic*, fiind această într'un cu desăvârșire la 25 August, astfel ca trupele rusești au fost silit să se retragă spre Lublin. Armata de mijloc a oprit oștirea inimică ca să s'abată granița pe la *Ravaruska* și *Zolkies*. Armata noastră centrală a alungat oștirea dușmană, intrând glorioasă pe pământ rusc, unde a cucerit teritoriile dintre râurile *Wiepra* și *Bug*, în jurul întăriturii *Zamosc*. În ritura *Zamosc* e de 40 km. dela granița Galiciiei în direcția nordică.

Aripa dreaptă a oștirii noastre poartă lupte continue cu trupele sești, cari au pătruns hotărul părtea nordică a Galiciiei și se anunță, luptele aceste vor curge zile întregi.

Evenimentele mari de pe câmpul de războiu al Belgiei ni-le arată comunicatele marelui stat major al Germaniei. Din aceste comunicate s'au știut de mai înainte că cetatea Namur și Longuy au căzut în mâinile Germanilor și că Francezii au părăsit Alsația; celelalte evenimente, cari se comunică sunt totatătea gloriei ale oștirii germane.

Lupte decizive între Vistula și Dnjester.

Agencia telegrafică ungară (28 August): Se comunică oficial dela cartierul general: Din 26 a lunii curente decurge lupte între trupele noastre și între Ruși. Luptele aceste se dau până acum pe teritoriile dintre Vistula și Dnjester Aripa stângă a noastră a intrat în ofensivă și înaintază victorios.

Trupele noastre au înaintat până la Zamosc.

Agencia telegrafică ungară anunță (28 August): Se comunică oficial dela cartierul general: Pe teatrul de luptă rusc, de câteva zile decurge lupte decizive. Până când trupele noastre, cari au învins la Crasnic, au urmărit pe Ruși până la Lublin și un grup de armată înaintând pe teritorul dintre Bug și Wjeprz, au cuprins locurile din jurul cetății *Zamosc*, alte trupe au ocupat teritorul dela Lemberg spre nord, ost și sud-ost, față de trupele dușmane puternice, cari au pătruns în Galiciia de ost.

O nouă învingere la Crasnic.

Se anunță oficial dela cartierul general (29 August): Întrucât se poate aprecia astăzi situația, lupta mare a oștirii noastre, cu armata principală a Rușilor, încă n'a ajuns în stadiul maturității, numai succesele armatei conduse de generalul de cavalerie Denk Victor, care a raportat învingere la Crasnic, — se pot întru câtva aminti. În lupta a doua mare, ce s'a dat la 27 August, încoronată prin atacul eroic a pozițiilor întărite de pe înălțimea Niedzwisaduzza, a succes a alunga din nou ostirea rusească respinsă lângă Crasnic și întărită după aceea. Un corp din armata noastră a capturat un general, alți trei oficeri superiori, 40 oficeri, cam 2000 oameni și o mulțime de material de războiu. (Secția presei ministrului-prezident).

Războiul franco-german.

Oștirea engleză zdrobită. — Lupta de 9 zile contra Francezilor. — Germanii au intrat în Franța.

Dela cartierul general se comunică: Oștirea engleză, la care s'au adaus trei diviziuni din armata teritorială franceză, a fost împrăștiată de trupele noastre în nord dela St. Quentin. Inimicul se retrage pe toată linia dincolo de St. Quentin. Am prins peste o mie prizoneri; șapte tunuri de câmp, și o baterie grea.

Trupele noastre au trecut râul Mas la ost delă Mezières, în mijlocul unor lupte continue. Aripa noastră stângă după lupte de nouă zile, a alungat trupele franceze de munte spre ost dela Epinal și acum înaintează victorioase.

Primarul Bruxellesi a comunicat comandantului german al orașului, că guvernul francez a anunțat guvernul belgian, că deoarece însușe și silit la defensivă nu mai poate ajuta oștirea belgiană în mod ofensiv, (Agenția telegrafică ungară).

Fortul cel mai puternic al Francezilor în mâinile Germanilor.

Statul major comunică următoarele: Fortul Manouviller, spre ost dela Luneville, cel mai puternic fort francez a căzut în mâinile Germanilor.

(Agenția telegrafică ungară)

Fortul Manoville e situat la 12 km. spre ost dela Luneville și la 12 km. dela Lagarde. Prin căderea fortului Manoville, linia fierată principală, ce duce dela graniță până la Luneville a ajuns în mâinile Germanilor.

Alegerea Papei Conclave.

Ieri, Luni în 31 August s'a început adunarea menită să aleagă cap văzut bisericii lui Hristos. Adunarea aceasta se numește conclave (adunare închisă). Ceremoniile mai principale ale conclavei sunt următoarele:

La începutul adunării, cardinalul decan, ori vre-un cardinal mai bătrân, recitează rugăciunea „Veni Sancte”, după aceasta un cardinal ales de mai înainte, ține o cuvântare în limba latină, despre alegerea papei (de eligendo pontifice). Ceremonia aceasta se întâmplă în capela sf. Paul din Vatican, de unde cardinalii se retrag în capela Sixtină, unde se citește dispozițiile despre alegerea papei, având să pună jurământ, că le vor observa. Acum cardinalii se pot încă întoarce la locuințele lor private. După amiază se intrunesc din nou, când au să pună jurământ păzitorii conclavei și alții, cari iau parte la conclave. Numărul conclaveștilor — cu al cardinalilor laolaltă se urcă la 250. Fiecare cardinal, poate duce cu sine doi conclavești, cari pot fi și laici. Afară de aceștia mai intră în conclave, un sacristier, un confesar, secretarul sacralului colegiu, șase cerimonieri, doi medici, un apotecar, barbiri și servitori. Paza Conclavei e concredută major-domului — *Ramuzi di Bianchi* și mareșalului bisericesc arhiducele Chigi Albani, care familie moștenește această demnitate.

În sara primei zile răsună de trei ori clopotul camerlengului, în semn, că conclave e închisă. Ceremonierii mergând în jur, strigă: *extra omnes!*

Apoi se încuie singura ușă a conclavei și încă cu patru chei, dintre cari cele din afară le închide mareșalul, cele dinlăuntru Camerlengo. Ușa aceasta numai atunci se deschide, dacă un cardinal sosind mai târziu voește să intre, ori cineva voește să iasă fiind morbos. S'a dat însă caz, când ușa conclavei s'a deschis pentru persoane foarte însemnate, astfel la 1769, împăratul Iosif al doilea a intrat în conclave, petrecând în Roma, sub numele de contele Falkenstein.

De altcum conclave e închis perfect. Epistolele cardinalilor sunt citite de capii ordurilor de cardinali și cu servitorii nu pot să vorbească decât cu glas înalt, astfel ca prelații cari păzesc la deschizătura ajutați de garda nobilă — se poată înțelege ori-ce cuvânt.

Adevăratul loc unde se alege papa, e capela sixtină. Aici se află Tronul viitorului papă. Lângă pereți sunt tronurile cardinalilor, sub baldachine. De aranjamentul capelei se ține și un cuptor, cu o țevă care e condusă pe o fereastră și din fumul acesteia știu romanii, că alegerea a fost terminată cu succes.

Cătră Cetitori.

Trăim timpuri excepționali și luptăm cu dificultăți mult mai mari, ca până aci, provenite din cauza războiului, ce a venit peste țeara noastră.

Cei ce nu cunosc afacerile zăristice, n'au nici idee de năcazurile, cu cari avem să ne luptăm. Și tocmai în vremi de aceste, când foaie

și cetitori ar trebui mai mult și mai cu de-adinsul să se spriginească împrumutat, cu durere trebuie să constatăm însă, că lubiții noștri cetitori nu își îndeplinesc îndatoririle. Am intrat deja în pătrarul din urmă al anului și nici pe jumătate din abonenți nu și-au plătit încă abonamentul!... Ce să mai zicem de restanțele anilor trecuți?! Într'adevăr, ne vine să desperăm de atâta nepăsare și lipsă a sentimentului de datorință....

Binevoească ori și cine a socoti, că noi trebuie se plătim lucrători, tipar, hârtie, postă scl. tot cu bani gata. Și de unde? Când abia la 4—5 zile ne vine câte un biet abonament de un pătrar, sau jumătate de an!..

Rugăm pe toți abonenții restanțieri să binevoească a-și face datorința și a ne trimite abonamentul cuvenit.

Redacția și Administrația.

Diverse.

Sfințire de preoți. Dămînecă în 30 August au fost hirotoniți întru preoți, din partea Exelenției Sale părintele mitropolit următorii: *Dr. Alexandru I. Borza*, prof. gimn. Blaj; *Nicolae Crețu*, preot disponibil; *Ioan Crișan*, adm. par. în Cistelec; *Leonte Opris*, adm. par. Hamba; *Iosif Balint*, adm. par. în Șelva; *Leon Muntean*, adm. par. în Copșa mare; *Septimiu Gărduş*, adm. par. în Fielea de jos; *Ioan Spătariu*, adm. par. în Ciucmandru.

Au fost primiți la teologie: Pentru semin. central din Budapesta: *Coriolan Suciu* iar pentru seminariul domestic: *Aurel Pop*, *Liviu Ciungan*, *Alexandru Circa*, *Ioan Mărginean*, *Simeon Nicoară*, *Liviu Russu*, *Ioan Colceriu*, *Aloisiu Simon*, *Pompiliu Simonetti*, *Ieronim Păstrav*, *Gregoriu Ciortea*, *Nicolau Mărculețiu*, *Inocențiu Langa*, *Aurel Cozraa*, *Liviu Codarcea*, *Sever Radeș*, *Victor Cojocariu*, *Vasilii Vas*.

Posta militară nu primește telegrame. După-cum scrie „Budapesti Tudósító”, nu se pot trimite telegrame prin posta de tabără ostașilor înrolați și ostașilor dela marină. În consecință telegrame de felul acesta: X. y. locotenent, posta militară 62, ori armata de Sud; cu un cuvânt telegrame, la cari nu sunt indicate locurile de destinație, nu se pot trimite.

Limba română în școlile elementare de stat. Foaia oficioasă publică două ordinațiuni ale ministrului de culte și instrucție publică, în chestiunea instrucției limbii ne-maghiare în școlile elementare de stat. Ordinațiune e adresată autorităților administrative, cealaltă inspectorilor scolastici. Conform noilor dispoziții, limba naționalităților se poate propune în clasa I și II elementară, ca limbă auxiliară; în clasele III., IV., și V., ca obiect de studiu, dacă a treia parte din elevi, nu cunosc limba maghiară. Dispoziția aceasta însă numai atunci se poate aplica, dacă limba maternă a elevilor cari nu știu ungurește, e tot aceeași.

Reuniunea femeilor române din Bistriță pentru familiile celor chemați sub arme. În legătură cu celelalte reuniuni din Bistriță, reuniunea femeilor române a făcut două colecte, una îndată după mobilizare și una în ziua nașterii Majestății Sale. Din aceste sume sau distribuit 1.004 cor. la 104 familii române și se vor mai distribui 500 cor. la familiile române mai lipsite.

Pentru-ca să cunoască mai de aproape starea tuturor familiilor lipsite și să poată întinde ajutor grabnic și echitabil, comitetul reuniunii s'a întregit cu 20 femei din popor, iar cu 1 Noemvrie crt. va deschide o *bucătărie populară* pentru-ca cei lipsiți, din filerii cari fi vor căpăta pentru susținere să poată avea un vipt ieftin. Se vor face noue colecte de bani și de viptuale în acest scop.

Comitetul s'a pus în legătură cu magistratul orașului pentru promovarea acestui scop. Dr. Leon Scridon, secretarul reuniunii femeilor române din Bistriță.

Moratoriul se raportează și la didactrul școlar. Ministrul cultelor a dispus ca înscrierile pentru anul școlar 1914-5 au să se facă la toate școalele medii, gimnaziile, reale, școalele superioare de fete, preparandii de învățători și învățătoare, școale civile și comerciale între 1 și 15 Septembrie având a se plăti îndată și taxa de înscriere. La didactru însă se raportează moratoriul. Totodată aduce la cunoștință ministrul, că acolo unde edificiile școlare sunt ocupate pentru spitale, se vor căuta alte localități provizorii și la caz, că din anumite cauze ar întârzia începerea învățământului se va aduce aceasta prin directori la cunoștința elevilor înscriși.

Reguli de războiu pentru cei cari rămân acasă. În „Frankfurter Zeitung“ au apărut următoarele reguli pentru cei cari nu merg pe câmpul de războiu:

Nu numai câmpul de luptă — ci și cei patru pereți ai casei voesc să vadă eroi în ziua de astăzi.

Plătește-ți datoriile.

Grijește ca tu și cu ai tăi se fiți sănătoși, ca să nu cădeți cuiva spre greutate.

Dă prilej ca să agonisească oamenii — cât poți tu mai bine.

Țineți toate ale tale în ordine, ca să poți aduce ori-când sacrificii (jertfe).

Gândește-te la ce ești în stare să faci și nu te răzima pe alții.

Nu te aștepta numai la victorii și ia-ți inima în dinți dacă se întâmplă câte o mică înfrângere.

În fiecare zi poate se săvârșească fiecare din noi câte o bunătate — fie chiar numai o strângere pretinoasă de mână.

Dacă își pierde publicul capul în țeară, e mai grozav, decât dacă am pierdut o luptă pe câmpul de războiu.

Fă ca și copii tăi se trăească aceste ceasuri mărețe și nu te război cu ei.

Din Bandul de Câmpie. Foile maghiare anunță un act de reciprocă apărare, luat de locuitorii comunei Bandul de câmpie în prezența comisurului guvernial Szász József și a altor persoane. Reproducem din acel act următoarele:

Glasul conștiinței ne îndeamnă, ba chiar ne demândă, că peste tot ce în trecut au putut fi între noi simburile de neînțelegeri, acum să punem vâlul uitării, se eschidem dintre noi și umbra recriminărilor și a neîncrederii, convinși fiind că pentru aceste, mulțumită lui Dumnezeu, nici un drept ori

basă azi nu mai avem și ca frați dulci să fim un trup și un suflet, una să fim în fidelitatea către Rege și Patrie, se ne unim în dragostea reciprocă.

Tocmai pentru aceea, noi subscrișii, ca încredințați aleși ai poporului român și maghiar din Bandul-de-Câmpie declarăm și promitem în mod sărbătoresc, înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, pe cuvântul nostru bărbătesc de onoare, atât în numele nostru, cât și a celor reprezentați de noi că:

Vom lucra din toate puterile pentru tot ce formează pacea și binele acestei comune și a patriei noastre, vom nizu din toate puterile noastre pentru a fi de toți respectată și înțeleasă prietinia și frățietatea noastră.

Declarăm și promitem solemn, că ori-ce atac ori periclu ar ajunge pe careva din noi și cei reprezentați de noi, vom sări cu frații, unul pentru toți și toți pentru unul, cu toată puterea și în deplină sinceritate pentru apărarea reciprocă.

Aceste le întărim cu subscrierile noastre.

Și în măsura aceea în care vom ținea noi și vom nizu să fie ținute de alții acestea legate, se ne ajute unul sfânt Dumnezeu, în trei fete Tatăl, Fiul și Spiritul sfânt Amin!

Dat în Bandul de Câmpie, anul dela nașterea Domnului al 1914-lea, luna August, ziua 7/20.

Darurile înaltului cler catolic spre scopurile armatei. Cetim în „Egyházi Közlöny“ Nrul 34—35 darurile făcute armatei de prelații catolici. Astfel primatele Chernoch János a pus la dispoziția ministrului de războiu castelul și grădina sa din Nyergesujfalu, ca să fie loc de recreație pentru cei ce s'au rătădit din rânile primite în luptă. A dat 4000 cor. societății Crucea roșie și 500 cor. Congregației Mariane. Pentru cei rămași acasă din Strigon a dăruit 2000 cor. Baronul Hornig Károly episcopul din Veszprém a dăruit 20.000 cor., Balázs Lajos, episcopul din Kozsaly e 2000 cor. Societății Crucea roșie, 2000 cor. pentru cei rămași acasă, și altele 1000 cor. Congregației Mariane; episcopul Krapac a dăruit 5000 cor.; Prohaszka 1000 cor., contele Szechenyi Miklós, episcop la Orade 4000 cor., Fischer-Colbrie dela Cașovia 2000 cor.; contele Mikes János din Szombathely a pus la dispoziția ministrului de războiu castelul său din Szentgyörgy, unde mama și surorile episcopului vor face serviciile surorii de caritate. Contele Batyányi Vilmos dela Nyitra a dăruit 20.000 cor. Capitlul din Strigon 10.000 cor., Papp Antal episcop rutean a dăruit 1000 cor., Váradi Árpád dela Kalocsa 20.000 cor., Capitlul din Veszprém 5000 cor. iar Hajdu Tibor abatele dela Pannonhalma 200.000 cor. ca dar din partea ordului Sf. Benedict din Ungaria.

Necrolog. † Angela Lobont n. Vicas preteasă gr.-cat în Sarvad prin moarte subită și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului la 16 Aug., la 1 oră d. m., în anul al 31-lea al etății și al 12-lea a fericitei căsătorii. Scumpa și neuitata adormită se va așeza spre veșnică odihnă după ritul gr.-cat. Marți în 18 Aug. la 1 oră d. m., în cimiterul gr.-cat. din Sarvad. Sf. Liturgie pentru repausul sufletului adormitei se va celebra în 20 l. e. la 8 ore în biserica parohială.

— † Vasile Tătar student în drept, fiul preotului nostru Vasile Tătar din Sântioana-Chibelei a repausat la 24 August n. a. e. în anul al 20-lea al etății. Rămășițele

pământești ale scumpului defunct se vor așeza în 26 August la ora 2 în cimiterul din Sântioana-Chibelei.

Nu uitați să cetiți cu toții Preț-curentul lui F. A. Degan, proprietar de prăvălie românească în Fiume, — cetindu-l de bunăseamă veți grăbi a face comande, căci are marfă bună și ieftină! Dacă din greșală nu vi-s'a trimis, cereți-l adresa: Raffaello Sanzio 15. În aceste vremuri de criză generală, toți neguțătorii români trebuie sprijiniți, îndeosebi Degan, care duce luptă aprigă cu concurența străină.

Cereți pravul Deganin, moartea insectelor supărătoare din culină!

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**

Nr. 5810—1914.

Concurs la stipendii.

Prin aceasta publicăm concurs până în 15/2 Septembrie 1914 inclusive pentru următoarele stipendii:

I. Din fundațiunea „Constantin Alutan“.

Doze (2) stipendii de câte 120 cor. folosite în anul scol. 1913/14 de către Baci Pompeiu, gimn. cl. VI. Năsăud, Brumboiu I. Aurel, cl. I. gimn. Brașov, — destinate pentru tineri români gr.-cat. studenți la gimnaziile, școli reale, comerciale, universitate, politehnică, agronomie, preparandie etc.

Consăngenii fundatorului au preferință.

II. Din fundațiunea „Lazar Bald“.

Doze (2) stipendii de câte 200 cor. folosite în anul scol. 1913/14 de către Virgiliu Moldova, gimn. cl. IV. Blaj, Sabin Morariu, gimn. cl. VIII. Turda, — destinate pentru studenți gimnaziști români gr.-cat. din comitatul Clujului. — Consăngenii fundatorului au preferință și dacă sunt din alte comitate.

III. Din fundațiunea „Alexă Bidian“.

Din venitele acestei fundațiuni se vor împărți stipendii adecuate tuturor nepoților din frați ai fundatorului și în locul al doilea băieților și fetițelor înrudiți cu fundatorul prin sânge până la al patrulea (IV) grad, născuți din căsătorie creștinească, fără conziderare la natura studiilor, ce le urmează, — nu vor fi excluși dela stipendii nici aceia, cari învață măiestrii.

Pot însă concura în senzul §. 21 din literile fundamentale și alți studenți ori industriași români gr.-cat., în linia primă din comitatul Clujului, actualul cerc administrativ al Mociului constituit din comunele: Bărei, Băgaciu, Giulatec, Maroțuza, Sava, Imbuz, Petea, Leghiu, Palatca, Mcciu, Chiseu, Ghiriș, Tothaza, Bothaza, Berchieșiu, Frata, Sopor, Juriu, Aruncuta, Suatul de jos, Suatul de sus, Calian, Jucul inferior, Jucul superior, Jucul nobil, Vișa

și Gadalin, dacă pe lângă înrudirea cu fondatorul, dovedesc purtare morală ne-exceptionabilă și progres cel puțin îndes-tilitor. Sunt preferiți cei originari din comuna Sava.

IV. Din fundațiunea „Timoteiu Cipariu“.

1. Un (1) stipendiu de 200 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Mateiu Cipariu, cl. VII. Blaj.

2. Un (1) stipendiu de 100 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Alexandru Socol, VI. cl. gimn. Blaj.

Amândouă sunt destinate pentru studenți români gr.-cat. la gimnaziul arhiepiscopesc din Blaj.

V. Din fundațiunea „Ioan Daniel—Danuțiu de Fersig“.

Două (2) stipendii de câte 600 cor. folosite în anul școl. 1913/14 de către Egon Pap Szilágyi iurist an. II. Budapesta, și Nistor George gimn. cl. V. gimn. Baia-mare.

La aceste stipendii poate concurge studenți români gr.-cat. dela orice școală, sunt însă preferiți consăngenii fondatorului și numai în lipsa acestora se vor conferi altora.

VI. Din fundațiunea „Petru cav. Ioanette“.

Un (1) stipendiu de 200 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Ioanette Iosif, gimn. cl. III. Brad, — destinat pentru tineri români, cari vor frecventa clasele gimnaziale ori reale din patrie, începând din prima clasă gimnazială ori reală.

Stipendiile din această fundațiune le pot obține tineri, cari din ambii părinți sunt români, de religiuinea gr.-cat. ori gr.-or. din munții apuseni ai Ardealului, din comunele: Câmpeni, Bistra, Certege, Săcătura, Albac, Scărișoara, Neagra, Vidra-de-sus, Vidra-de-jos, Ponorel și Sohodol, — și cari vor dovedi totodată, că sunt născuți din părinți adevărați români.

Descendenții în linie directă din familia Ioanette, constatându-se de capabili și diligenți, vor primi stipendiul cu începutul clasei a IV-a normale sau elementare și au preferință față de alții.

VII. Din fundaț. „Andrei P. Liviu“.

Un (1) stipendiu de 330 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Emil Felderean, practicant farm. Un (1) stipendiu de 100 cor. folosit de Zeic Iosif cl. V. elem. Alba-Iulia.

Aceste stipendii sunt destinate pentru studenți români gr.-cat. dela orice școală sau pentru meseriași, — consăngenii de ai fondatorului. Îl pot dobândi și fete.

VIII. Din fundaț. „Ioan F. Negruțiu“.

1. Un (1) stipendiu de 160 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Negruțiu F. Alex. practicant mașinist Sibiu, — destinat pentru studenți români gr.-cat. dela orice școală. Consăngenii fondatorului au preferință și se pot conferi și fetelor, cari se pregătesc de învățătoare sau pe altă

carieră, care le-ar asigura un mod de viață mai independent.

IX. Din fundațiunea „Iacob Pál“.

1. Un (1) stipendiu de 50 cor. pentru gimnaziști în cl. superioare.

2. Un (1) stipendiu de 30 cor. pentru gimnaziști în cl. inferioare.

La stipendiile din această fundațiune sunt îndreptățiți a concurge numai tineri născuți din ramul gr.-cat. Pál din Szék (comit. Szolnok-Doboka) și din ramul Bosiak sau Borton din Zalasd (comit. Hunedoarei), cari au calificațiune distinsă, învață la gimnaziul rom.-cat. din Cluj și sunt săraci.

X. Din fundațiunea „Ioan și Eudohia Nosa“.

Un (1) stipendiu de 100 cor. folosit de Victoria Pop, cl. III. civilă, Beiuș, — destinat pentru studenți în orice clasă, înrudiți cu fondatorii. În lipsa rudeniilor se va da și străinilor, cari sunt săraci și studiează bine.

XI. Din fundațiunea „Constantin Papfalvi“.

Un (1) stipendiu de 240 cor. folosit de Iuliu Dancu, gimn. cl. VII. Blaj, — destinat pentru studenți dela orice școală. Preferință au consăngenii fondatorului, în locul prim cei născuți în Popfalău.

XII. Din fundaț. „Vasile Rațiu“.

1. Două (2) stipendii de câte 200 cor. folosite în anul școl. 1913/14 de către Georgina Vlassa cl. IV. civ. Blaj și Iulian Popescu cl. III. gimn. Blaj, — destinate pentru studenți români gr.-cat. în clasele superioare ale gimnaziului arhiepiscopesc din Blaj sau pentru fetețe din clasele civile ale școlii de fetețe din Blaj. Consăngenii fondatorului au preferință.

XIII. Din fundațiunea „Alexandru St. Șuluțiu“.

1. Trei (3) stipendii de câte 800 cor. folosite de Laurențiu Lechințean rigorozant medicină, Alexandru Măcelaru rigorozant medicinist, Corneliu Togan rigorozant la facultatea juridică toți trei la universitatea din Budapesta — destinate pentru tineri cari studiază drepturile sau medicina la universitatea din Budapesta sau la vre-o universitate din străinătate.

2. Un (1) stipendiu de 600 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Pompeiu Gherman student an. III. de tehnică Budapesta, — destinat pentru tineri, cari studiază la vre-un institut afară de patrie: tehnică, metalurgică, pedagogie ori științele reale.

3. Opt (8) stipendii de câte 400 cor., cari au rămas vacante după: Valeriu Pop, Petru Petean, Dr. Liviu Ilea, Emil Bugner, Ștefan Pantea, Victor Crainic, Simeon Baboș, Laurențiu Băbuș studenți în drepturi la universitatea din Cluj, — destinate pentru tineri, cari studiază științele iuridice la universitatea din Cluj.

4. Patru (4) stipendii de câte 200 cor., cari le-au folosit în anul școl. 1913/14 Ioan Suciuc gimn. cl. VIII. Sibiu,

Coriolan Suciuc gimn. cl. VIII., Leon Sântoma gimn. cl. VIII., Aurel Sabo gimn. cl. VIII. în Blaj — destinate pentru studenți gimnaziști în clasele superioare.

5. Cinci (5) stipendii de câte 120 cor., cari le-au avut în anul școl. 1913/14 Septimiu Boțan gimn. cl. V. în Mediaș, Decei O. Traian gimn. cl. III. Mediaș, Oliviu Răhăian gimn. cl. IV., Teodor Medgyes gimn. cl. III. Blaj, și Gligor Trif gimn. cl. V. gimn. Turda — destinate pentru gimnaziști în clasele inferioare.

Studenții înscriși ca ordinari la școlile de mai sus, cari doresc a obține unul din stipendiile aici înșirate, au să dovedească:

a) că sunt români gr.-cat. mizeri, născuți în Transilvania;

b) că pe lângă purtare morală bună au din studii calcul de eminență!

c) Dintre concurenți vor fi preferiți aceia, cari vor dovedi, că sunt consăngenii cu fondatorul.

XIV. Din fundațiunea „Vancea — Cassa arhidiecezană“.

1. Trei (3) stipendii de câte 120 cor. folosite în anul școl. 1913/14 de către Ioan Ghiriș curs IV. prep., Iuliu Popa, curs IV. prep., Tiberiu Radeș curs IV. prep. în Blaj.

La dobândirea stipendiilor din această fundațiune au preferință rudeniile fondatorului, chiar și dacă ar fi născuți afară de Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș; dela străini însă se cere să fie fiii ai acestei arhidieceze.

XV. Din fundaț. „Efraim Klein“.

Un (1) stipendiu de 360 cor. folosit în anul școl. 1913/14 de către Nicolau Voicu an. II. medicină în Budapesta, — destinat pentru studenți la gimnaziul din Blaj. Preferință au studenții din familiile Klein și Muntul.

XVI. Din fundațiunea „Dr. Simeon Ramontzai“.

1. Trei (3) stipendii de 630 cor. folosite în anul școl. 1913/14 de către Nicolae Comșa rigor. med., Dr. Andrei Mureșian rig. la jură. Aurel Pop student la facultatea de belle arte în Budapesta — destinate pentru studenți la universitate, la politehnică, la academia de pictură din Budapesta și Viena, precum și la academia montană din Selmeč și la academia comercială din Viena.

2. Patru (4) stipendii de câte 168 cor. folosite în anul școl. 1913/14 de către Aurel Muthu iurist an. IV., Ioan David iurist an. II., Emil Petru Stoica jur. I. și Romul Pinteja jurist an. II. Cluj.

Stipendiile de sub p. 2. sunt destinate pentru studenți iuriști la universitatea din Cluj.

3. Șase (6) stipendii de câte 126 cor., cari în anul școl. 1913/14 le-au avut Aurel Moldovan an. III. academia militară Wiener Neustadt, George Maior an. III. școala comercială Brașov, Domițian Baciuc cl. VII. gimn., Liviu Ciungan cl. VIII. gimn., Coriolan Romoșan cl. VIII. gimn., Pompiliu Simonetti cl. VIII. gimn. Blaj, — destinate pentru gimnaziști și studenți la școala comercială.

La stipendiul din această fundațiune sunt preferiți cei nobili de origine.

XVII. Din fundaț. „Gavrila Vaida“.

Un (1) stipendiu de 140 cor. folosit în anul scol. 1913/14 de către Alexandru Pop med. an. IV. Budapesta, — destinat pentru studenți dela orice școală, reală, comercială, academie, universitate sau politehnică.

Preferință au descendenții din familiile: Vaida de Soósmező și Fuleovici.

XVIII. Din fundaț. „Ioan Chirilă“.

Interesele disponibile ale fundațiunii aceștia pe anul 1914, în suma de 550 cor. în senzul literilor fundaționale se vor împărți în părți egale între consăngenii fundatorului, cari studiază la vre-o școală.

Consăngenitatea se consideră până la gradul al VIII-lea.

XIX. Din fundațiunea „Demetriu Cutean“.

Un (1) stipendiu de 40 cor. folosit în anul scol. 1913/14 de către Gregoriu Bozdog, gimn. cl. IV. în Turda, — destinat pentru școlari, feciori sau fete. începând cu clasele normale. Consăngenii fundatorului au preferință, iar dintre străini, cei născuți în comunele Ciufud și Săcădate.

XX. Din fundațiunea „Alexandru Filip“.

Două (2) stipendii de câte 200 cor. în anul scol. 1913/14 de către Aurel Pop și Traian Pop gimn. cl. VIII în Blaj, — destinate pentru studenți la gimnaziu, școală reală ori industrială ori la vre-o școală militară de cadeți din monarhie. Concurenții vor avea să dovedească cu document legal, cumcă sunt născuți în Transilvania și părțile adnexe și cu atestat dela autoritățile bisericești, că se trag din părinți recunoscuți de români adevărați. Consăngenii fundatorului au preferință.

XXI. Din fundațiunea „Alexandru Micu“.

Un (1) stipendiu de 200 cpr. folosit în anul scol. 1913/14 de către Aurel Caliani stud. la școala comercială din Cluj, — destinat pentru elevi sau eleve ai școalelor medii, comerciale sau ale școlilor superioare de fete.

Consăngenii au preferință.

XXII. Din fundațiunea „Partenie Moldovan“.

Un (1) stipendiu de 100 cor. folosit de elevul an. II. de preparandie în Blaj Alimpiu Simu, — destinat pentru tineri români gr.-cat. dela orice școală, consăngeni cu fundatorul.

XXIII. Din fund. „Ioan V. Rusu“.

Un (1) stipendiu de 160 cor. folosit în anul scol. 1913/14 de către Liviu Rusu stud. cl. VIII. gimn. în Blaj, — destinat pentru tineri români gr.-cat., cari frecventează vre-un gimnaziu, școală reală ori comercială ori vre-o școală agronomică.

Dintre concurenți vor fi preferiți consăngenii fundatorului.

XXIV. Din fundaț. „Ioan Bob“.

Două (2) stipendii de câte 120 cor., folosite în anul scol. 1913/14 de către Aurel Gherghel gimn. cl. V. Blaj și Aurel Leményi gimn. cl. IV. Șimleul Silvaniei.

Concurenții la toate fundațiunile înșirate până aci în 24 pozițiuni, au să alătore la suplicile sale scrise și subscrise cu mâna proprie în l. română: *testimoniu scolastic în copie autentică, carte de botez, iar nu de nativitate, atestat de pauperitate, atestat medical și pentru dovedirea consăngenității cu fundatorul, au să alătore atestat dela respectivul oficiu parohial, care să cuprindă tabela genealogică exact dedusă. Sunt datori mai departe să numească expres institutul, la care vor studia în anul scol. 1913/14, și să determine apriat suma și soiul stipendiului, pentru care suplică. Suplicile, cari nu vor corăspunde cerințelor aci înșirate, nu vor fi luate în considerare.*

XXV. Din fundațiunea „David Br. Ursu de Margina“.

Două (2) stipendii de câte 200 cor. folosite în anul scol. 1913/14 de către Ovidiu Fulicea gimn. cl. VIII, George Moga gimn. cl. I. în Blaj.

Concurenții la aceste stipendii au să dovedească cu carte de botez, că sunt români gr.-cat, născuți în vre-una din comunele arondate în comitatele: Făgăraș, Sibiu, Hunedoara, — cu atestat de frecventare, că sunt școlari în clasa I. a gimnaziului gr.-cat. din Blaj, iară fetele, că au purtare morală bună și progres bun în studii, și că sunt sau pot fi suscepuți în Seminarul junimeii române gr.-cat. studioase în Blaj, iar fetele în Internatul de fete din Blaj.

XXVI. Din fundațiunea de alumnate a Internatului Vancean de fete din Blaj.

Cinci (5) alumnate de câte 100 cor., cari în anul scol. 1913/14 au fost folosite de către Alexandrina Harșia elevă cl. IV., Marin Nemeș cl. IV., Eugenia Moldovan cl. IV., Sabina Romonțian cl. IV. și Ana Simu cl. II. a școlii civile de fete din Blaj.

Suplicantele pentru aceste alumnate au să întrunească și să dovedească următoarele condițiuni:

a) că sunt române gr.-cat, mizere născute în arhidieceză;

b) că pe lângă purtarea morală bună au din studii calculi buni;

c) că sunt inmatriculate ca eleve ordinare în școala gr.-cat. de fete din Blaj și sunt primite în Internatul Vancean de fete;

d) Preferință vor avea fetele de preoți din arhidieceză.

XXVII. Din fundaț. „George Vișa“.

1. Un (1) stipendiu de 100 cor. folosit de Rea Silvia Radu cl. IV. civilă Sibiu.

2. Un (1) stipendiu de 200 cor. folosit de Letiția Cucuiu, prep. curs. IV. Oradea-mare, — destinat pentru acel tinăr român, care ar dori să cerceteze vre-o școală pedagogică sau școală reală. Consăngenii fundatorului au preferință.

Rugările vor trebui înaintate către Capitul gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș în Blaj până la terminul mai sus indicat, provăzute cu carte de botez și copia testimoniuului scolastic de pe an. scol. trecut, iar consăngenii vor avea să alătore la rugare și atestat de consăngenitate dela oficiul parohial concernent.

3. Un (1) stipendiu de 300 cor. folosit în anul scol. 1913/14 de către Demetriu Toflea, gimn. cl. VI. în Blaj, — destinat pentru copiii, cari cercetează clasele inferioare ale școlilor medii.

4. Un (1) stipendiu de 400 cor. folosit în an. scol. 1913/14 de către Fodor Radu, student al academiei comerciale din Viena — destinat pentru tineri, cari cercetează despărțămintele superioare ale școlilor medii sau astfel de școli, cari stau pe acelaș nivel cu școlile medii.

Stipendiile de sub 3. 4 se vor conferi acelor tineri sau fete aparținătoare la familia lui George Vișa, cari vor dovedi purtare morală și progres în studii.

XXVIII. Din fundațiunea „Seminarul junimeii române gr.-cat. studioase în Blaj“.

Pentru un stipendiu din fundațiunea fericitului Metropolit Dr. Ioan Vancea numită „Seminarul junimii române gr.-cat. studioase în Blaj“, pe care în anul scol. 1913-14 l-a folosit gimnazistul Alexandru Circa, prin aceasta publicăm concurs cu terminul de 15/2 Septembrie n. 1914 incl. pe lângă următoarele condițiuni:

1. Stipendiul e de 200 coroane se compută în quota de întreținere a respectivului în „Seminarul junimii“ (Lit. fund. §. 3).

2. Acest stipendiu pot concurge tineri, cari studiază la gimnaziul gr.-cat. arhiepiscopesc din Blaj, nașcuți în arhidieceza credincioși și Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, și care sunt consăngeni cu fundatorul, sau și dacă acestia ar fi domiciliați airea, dară fiii lor vor studia în Blaj. (Lit. fund. §. 1).

3. Consăngenii fundatorului au preferință, apoi „caeteris paribus“ fiii de de preoți arhidiecezani, — cari însă vor fi mai buni între toți, se vor primi chiar și dacă ar fi fii credincioșilor din clasa cea mai de jos. (Lit. fund. §. 5).

4. Deoarece din stipendiile acestea se pot împărtași numai alumni de ai „Seminariului junimii“ urmează de sine, că acel tinăr, care din cauze sanitare ori pentru defecte constatate cu ocaziunea vizitei medicale, care se face la începutul anului scolastic, nu va fi primit în Seminarul junimii, acela nu se va putea bucura de stipendiu.

5. La suplice vor trebui să se alătore: carte de botez, testimoniu scolastic și eventual atestat de consăngenitate ori afinitate cu fundatorul.

6. Concursurile întrate după 15/2 Septembrie nu se vor lua în considerațiune.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 15/2 August 1914.

Dr. Victor Mihályi, m. p.
Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.